

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie ze skargi K. Z. i M. Z.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn.
VI ACz 1086/23,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 3 lipca 2024 r.,

odrzuca skargę.

Aleksander Stępkowski

Mirosław Sadowski

Paweł Wojciechowski

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 19 lutego 2024 r. (data nadania) pełnomocnik K. Z. i M. Z.
(dalej: „Skarżący”) złożył skargę na przewlekłość postępowania toczącego się
przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie pod sygn. akt VI ACz 1086/23. Skarżący
wnieśli o:

- 1) stwierdzenie przewlekłości postępowania w przedmiotowej sprawie,
tj. w postępowaniu prowadzonym przez Sąd Apelacyjny w Warszawie pod sygn.
akt: VI ACz 1086/23;

- 2) wydanie sądowi rozpoznającemu przedmiotową sprawę zalecenia rozpoznania zażalenia powodów na postanowienie o odmowie udzielenia zażalenia w terminie w ciągu maksymalnie 14 dni od dnia wydania postanowienia;
- 3) zasądzenia na podstawie art. 6 ust. 3 w zw. 12 ust. 4 ww. ustawy od Skarbu Państwa na ich rzecz kwoty 5.000,00 zł;
- 4) zasądzenie na swoją rzecz kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu Skarżący wskazali, że w dniu 4 sierpnia 2023 r. złożyli za pośrednictwem Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie zażalenie na postanowienie z dnia 11.07.2023 r. o odmowie udzielenia zabezpieczenia. Pomimo przekazania akt sprawy wraz z zażaleniem do tut. Sądu w dniu 04.10.2023 r. Sąd nie podjął żadnych działań zmierzających do wydania postanowienia w tym zakresie. Skarżący zaznaczyli, iż łączny czas rozpatrywania zażalenia wynosi ponad 4 miesiące. Skarżący dodali, iż nie widzą jakichkolwiek podstaw do zwlekania z wydaniem wyroku w niniejszej sprawie, szczególnie, iż linia orzecznicza w tym zakresie została już ugruntowana. W ocenie skarżących powyższe okoliczności wykazują ewidentne naruszenie jego prawa do rozpoznania sprawy niezwłocznie. Skarżący dodali również, iż nie znajdują żadnego usprawiedliwienia ewentualne zasłanianie się Sądu trudnościami kadrowymi czy ilością spraw przekazanych do rozpoznania.

Odpowiedź na powyższą skargę, złożył Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W piśmie z 18 czerwca 2024 r. wniósł o jej oddalenie.

W uzasadnieniu pisma Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie wyjaśnił, że w niniejszej sprawie nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy Skarżących. Postępowanie w tej sprawie nie jest prowadzone w sposób rozwlekły.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niezasadna i zasługiwała na oddalenie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 1725, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”), strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania).

Ustawa nie określa terminu, po upływie którego następuje przewlekłość postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że stan taki będzie miał zasadniczo miejsce w przypadku beczynności sądu drugiej instancji w zakresie wyznaczenia terminu rozprawy apelacyjnej, przekraczającej 12 miesięcy (tak np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 9 stycznia 2019 r., I NSP 4/18; z 10 czerwca 2020 r., I NSP 67/20; z 21 lutego 2018 r., III SPP 3/18). Jednocześnie należy zaznaczyć, że dla oceny, czy w danej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, znaczenie ma nie tylko sam sztywny upływ czasu, ale wymagają również rozważenia wszystkie okoliczności wpływające na przebieg danego postępowania – w tym również podejmowane przez sąd czynności oraz postępowanie skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15).

Jak wynika z akt sprawy, postanowieniem z dnia 11 lipca 2023 r. Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie oddalił wniosek Skarżących w przedmiocie udzielenia zabezpieczenia w zakresie umów kredytu z pozwanym Bankiem SA. poprzez unormowanie praw i obowiązków stron postępowania na czas jego trwania. W dniu 10 sierpnia 2023 r. Skarżący zaskarżyli powyższe

orzeczenie zażaleniem. Kolejno w dniu 4 września 2023 r. do Sądu I instancji wpłynęła odpowiedź pozwanego Banku na wniosek Skarżących. Zarządzeniem z dnia 28 września 2023 r. zarządzono o przesłaniu akt sprawy do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Sprawa wpłynęła do Sądu II instancji w dniu 4 października 2023 r. Kolejno w tym samym dniu wylosowano sędziego referenta do rozpoznania sprawy Skarżących w osobie SSA G.T. Zarządzeniem z dnia 5 października 2023 r. zarządzono o wpisaniu sprawy do repertorium i przedstawieniu do dalszych decyzji. Następnie zarządzeniem z dnia 6 marca 2024 r. sprawę skierowano na posiedzenie niejawne w dniu 22 marca 2024 r. Postanowieniem z dnia 11 marca 2024 r. zmieniono zaskarżone postanowienie w ten sposób, że udzielono Skarżącym zabezpieczenia roszczeń o ustalenie nieistnienia stosunku prawnego w postaci umów kredytu na cele mieszkaniowe zawartych z pozwanym Bankiem, poprzez unormowanie praw i obowiązków stron na czas trwania postępowania, poprzez wstrzymanie obowiązku dokonywania spłat rat kredytów przez Skarżących w wysokości i terminach określonych tymi umowami w okresie od dnia udzielenia zabezpieczenia do dnia uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie Skarżących.

Uwypuklenia wymaga fakt, że akta sprawy Skarżących trafiły do Sądu Apelacyjnego w Warszawie w październiku 2023 r. W realiach niniejszej Sprawy wskazać należy, bezzwłocznie wykonano wszelkie czynności przygotowawcze do rozpoznania zażalenia, tj. wylosowano sędziego referenta, przekazano sprawę do rozpoznania według kolejności wpływu i wyznaczono posiedzenie niejawne w sprawie. Ponadto w dniu 11 marca 2024 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem zmienił zaskarżone postanowienie udzielając Skarżącym zabezpieczenia.

Zdaniem Sądu Najwyższego, na podstawie wyżej wskazanych okoliczności sprawy, nie można stwierdzić beczynności ani opieszałości Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Nie wystąpiły odstępstwa od czasu zwyczajowo koniecznego do wykonania czynności niezbędnych do rozpoznania sprawy Skarżących. Czynności związane z prowadzeniem sprawy były wykonane niezwłocznie oraz w normalnym toku czynności. Zatem nie można uznać by okres ten prowadził do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w sentencji.

Aleksander Stępkowski Mirosław Sadowski Paweł Wojciechowski

[SOP]

[ms]